

HET EINDE VAN EEN GENERATIE IS NIET HÉT EINDE

Beste Broederbanders en Bormshuisvrienden,

De Vlaamse Beweging en zeker het Vlaams-nationalisme komen niet zo snel aan bod in de pers. En als ze al aan bod komen is het meestal niet met de beste bedoelingen. Dat hiermee een open deur wordt ingestampt, weten onze lezers natuurlijk maar al te goed.

Eén bepaalde krant schreef ooit dat zij enkel berichtgeving over de IJzerbedevaart bracht als ze die – en daardoor de gehele Vlaamse Beweging – in een kwaad daglicht kon plaatsen, en dat smeulige berichten over rellen of randverschijnselen dan ook meer aandacht krijgen dan het eigenlijke gebeuren. Die houding is sinds jaren niet enkel de stelregel bij die ene 'kwaliteits'krant maar bij alle grote media, geschreven én audiovisueel. En die houding is er niet enkel tegenover één welbepaalde Vlaamsgezinde manifestatie maar tegenover zo goed als alle Vlaamsbewuste manifestaties en verenigingen.

Zoals in ons vorig nummer werd gesteld móét het bewuste Vlaanderen immers consequent belasterd en bezwadderd worden: het bewuste Vlaanderen moet met alle zonden Israëls – excusez le mot – worden overladen, het moet voor eeuwig en altijd verdoemd worden én blijven...

Op andere plaatsen, en dat sinds meer dan 25 jaar, heb ik – maar ook heel wat anderen, denken we maar aan de betreurde Arthur de Bruyne (EdV) in *'t Pallieterke* – reeds aangetoond dat de Vlaamse pers na mei '68 in anti-Vlaamse handen is terechtgekomen. Maar niet alleen de media, ook de culturele wereld, het onderwijs en de kerk raakten op drift...

Met welk triomfantelijk bazuingeschal mochten we dan ook recent in 'onze vaderlandse' pers niet de berichtgeving aantreffen over de ontbinding van het 55-jarige (eigenlijk concreet 53-jarige!) Sint-Maartensfonds en het verdwijnen van het sinds 1956 verschijnende tijdschrift *Dietsland-Europa*, dat zowat nog de enige activiteit was van de vzw Were Di.

Ja, de pers mocht er niet in op het privé-afscheidsfeest van het SMF, en wat waren ze daar kwaad om...

Enkele citaten uit de pers:

"Sint-Maartensfonds geeft de pijp aan Maarten." (*De Morgen*, 25/10)

"Omstreden Sint-Maartensfonds heft zichzelf op." (*Gazet van Antwerpen*, 30/10)

"Pikzwarte generatie slaapt zich naar het einde." – *"Oktober was geen goede maand voor oud collaborerend Vlaanderen."* – *"De Vlaamse collaboratiebeweging worstelt zich door een ijskoude winter."* (*De Morgen*, 4/11)

"Nauwelijks een maand na de verkiezingen rafelt het Sint-Maartensfonds, als was het een goedkope espadrille, voorgoed uit. Drie dagen later wordt het extreemrechtse maandblad Dietsland-Europa opgedoekt, waardoor in talrijke huishoudens de vraag wordt gesteld: wat gaan we nu op de bodem van de kanariekooi leggen?" (*De Standaard*, 2/11)

De nationale vzw van het Sint-Maartensfonds heeft zich dus ontbonden, omdat de aan de vereniging gebonden generatie geleidelijk aan uitsterft. Sommige gewesten ontbinden zich binnenkort of hebben zich reeds ontbonden, andere werken nog verder. Zo lang er nog mensen zijn die de kar willen en kunnen trekken. Wie zal hen dat recht ontzeggen? Naar verluidt zou er al een nieuwe feitelijke vereniging in de maak zijn om het geheel te overkoepelen...

Onwillekeurig moet ik denken aan de periode 1996-1997. Toen zag Broederband zich voor hetzelfde probleem geplaatst. Immers, de generatie van de stichters van de diverse lokale vriendenkringen die in 1964 hun krachten bundelden in het overkoepelende Broederband, was zo goed als volledig weggefallen. Meer nog: de bezielende centrale figuur, hoofdredacteur Jef van Dingenen, was in juni 1995 overleden en zijn opvolger Wim van Onckelen volgde hem jammer genoeg al in november 1996, eveneens veel te vroeg. Gedurende het jaar 1997 sleepte het tijdschrift *Broederband* zich verder, slachtoffer van een haast onbestaande samenwerking tussen de nieuwe hoofdredacteur, wijlen Herman Wagemans, en de toenmalige eindverantwoordelijke voor redactie en vormgeving. Een loutere vaststelling, en geen be- of veroordeling van de betrokkenen, dit voor alle duidelijkheid!

Reeds vóór het overlijden van Wim van Onckelen had men zich in Broederband de vraag gesteld: wat doen we? Stoppen met het tijdschrift? Met de vereniging?

Tussen de Broederbandafdelingen en het Bormshuis werd afgesproken de respectievelijke tijdschriften (voor het Bormshuis was dat het bescheiden *Nieuws uit het Bormshuis*) te fuseren tot één tijdschrift. De respectievelijke verenigingen, enerzijds de resterende Broederbandafdelingen, die elk hun aparte onafhankelijke werking hadden en het Bormshuis, behielden verder hun organisatorische en financiële onafhankelijkheid. Het Bormshuis nam volgens de afspraak de feitelijke realisatie van het nieuwe gefuseerde tijdschrift (redactie, abonnementenbeheer en vormgeving) op zich. Van de Broederbandafdelingen werd verwacht dat zij teksten zouden leveren en abonnementsgelden voor hun leden (met een deel van het geïnde lidgeld) zouden afdragen aan het Bormshuis. Die regeling heeft tot op heden stand gehouden. Hoewel het met het leveren van teksten eigenlijk nooit vlot liep, maar dat had zelfs Jef van Dingenen ruimschoots ervaren.

Ondertussen hebben zo goed als alle Broederbandafdelingen hun werking gestaakt, om niet te spreken van de volledig weggefallen nationale Broederbandwerking die de facto haar einde vond met het overlijden van Wim van Onckelen. Het wegvallen van de meeste Broederbandafdelingen gebeurde om net dezelfde redenen waarvoor in

1997 een oplossing voor het voortbestaan van het tijdschrift *Broederband* werd gezocht: de verantwoordelijken zagen zich geconfronteerd met de voornamelijk fysische beperkingen van hun leeftijd en het stijgend wegvallen van hun leeftijds- en strijdgenoten. Het ledenaantal van heel wat Broederbandafdelingen ging op die natuurlijke wijze alsmat neerwaarts. Zij die overbleven, waren in steeds toenemende mate niet meer in staat om zich zelfs nog maar naar de jaarlijkse afdelingsbijeenkomst te verplaatsen. Ik herinner me als gisteren hoe Michel Maes, de jarenlange bindende kracht van Broederband West-Vlaanderen me met pijn in het hart vertelde dat hij om die redenen een streep móést zetten onder de West-Vlaamse werking.

De enige afdeling, die naam waardig, die overblijft, is Broederband Gent die haar naam verruimde tot Broederband Oost-Vlaanderen. Ik hoop dat zij nog jaren even actief mag blijven als nu.

Is het langzaam verdwijnen van generatiegebonden organisaties als het SMF en Broederband een verlies voor de Vlaamse Beweging? Gewis, het laat een leegte na, in de eerste plaats voor de eigen generatiegenoten die overblijven. Laten we echter niet vergeten dat generatiegebonden verenigingen per definitie tijdsgebonden organisatievormen zijn. Het kunstmatig in leven houden van generatiegebonden verenigingen daarentegen is tegennatuurlijk. Een zichzelf met jongere mensen overlevende generatiegebonden organisatie behoudt misschien wel de naam en de figuurlijke vlag, maar die vlag dekt steeds minder de oorspronkelijke lading. Denken we maar aan VOS, alhoewel heel wat mensen daar zullen opwerpen dat zij nog steeds staan voor wat VOS eertijds stond. Laat me toe daar zonder verdere uitweiding vraagtekens bij te durven stellen...

Een generatie die uitsterft: hoe hard het ook klinkt, het is de meest natuurlijke loop der dingen. Daar moet men niet over treuren. Het is niet hét einde!

Het is enkel aan de volgende generatie(s) om het oude spoor verder te volgen en waar nodig nieuwe sporen te trekken, tot Vlaanderen vrij is, tot we nader met Nederland kunnen samenwerken.

En wat met ex-VU'er en nu CD&V'er Johan Sauwens, zult u denken, die vijf jaar geleden in opspraak kwam omdat hij op het feest ter gelegenheid van 50 jaar SMF werd opgemerkt door de pers? Hij heeft het er naar het schijnt na vijf jaar nog steeds moeilijk mee. Hij wou dan ook niet reageren op het einde van het SMF. "*Omdat ik er geen band mee had*", zegt Sauwens. "*Ik ben geabonneerd geweest op hun ledenblad, maar meer had ik niet met die mensen. Ik heb nooit met hen vergaderd, ik kreeg ook nooit uitnodigingen en ik ken die mensen niet meer. Ik ben er ooit één keer geweest, en daar is toen ook al meer dan genoeg over gepalaverd. Sta mij dan ook toe nu niets te zeggen.*"

Slechts abonnee? Onzin, een abonnement op *Berkenkruis* bestond niet. Men ontving het blad enkel als men lid – volwaardig lid! – was van het SMF. Sauwens was bovendien niet de enige. Heel wat Voksunieprominenten waren lid van het SMF en waren ook regelmatig aanwezig op zogenaamd aangebrande, *foute* SMF-bijeenkomsten. Om niet te zwijgen van Cyriel Verschaeve- en Staf de Clercqherdenkingen... Daar kwam geleidelijk een einde aan met de opgang van het Vlaams Blok, waar het overgrote deel van de oorlogsgeneratie zich steeds meer thuis voelde dan in een partij, die alsmat verder afdreef van haar oorspronkelijk programma en dus ook afstand nam van haar natuurlijke achterban.

Ook dat was de natuurlijke gang van zaken.

Luk Dieudonné
Hoofdredacteur Bormshuis-Broederband

Uit: *Bormshuis-Broederband*, Jrg. 43, nr. 5, december 2006